PM

Previsions Macroeconòmiques

Escenari macroeconòmic de Catalunya. 2024 i 2025

Octubre de 2024

Generalitat de Catalunya

Previsions Macroeconòmiques
Escenari macroeconòmic de Catalunya. 2024 i 2025
Octubre de 2024
ISSN: 2013-2182

Resum de la llicència: *https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/deed.ca*
Llicència completa: *https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/legalcode*

Edició
Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances
Carrer del Foc, 57
08038 Barcelona
https://economia.gencat.cat

Disseny gràfic
Enric Jardí

Índex

Entorn econòmic	4
Previsions de l’economia catalana	8

Entorn econòmic

El cicle d'enduriment de la política monetària i creditícia dels bancs centrals occidentals des de mitjan 2022, en resposta a la inflació global, ha posat a prova l'economia mundial. A les economies avançades, la fortalesa del consum familiar i de la despesa pública, junt amb la intervenció coordinada de les autoritats monetàries en els episodis d'alt risc financer, han fet possible un aterratge suau. Aquest aterratge, en tot cas, s'ha concretat en una frenada al creixement de diverses economies avançades que encara persisteix.

Les retallades aprovades pel Banc Central Europeu (-0,25 punts percentuals al juny i al setembre) i la Reserva Federal (-0,5 pp) posen fi a una fase de ràpid augment dels tipus. Les rebaixes arriben més tard del que esperaven els inversors a finals de l'any passat, però inicien una senda de millora de les condicions de finançament, sense que això impliqui un retorn a l'escenari anterior al 2022 de tipus inusualment baixos. Els mercats de futurs descompten reduccions sostingudes en els pròxims trimestres, a excepció dels tipus japonesos que s'encaririen.

La decisió dels bancs centrals s'emmarca en el procés de davallada general de la inflació i de progressiu alleujament dels desequilibris en els mercats de treball. La plena reactivació de la producció xinesa i els ràpids guanys de productivitat en algunes de les seves branques industrials han estat una de les causes clau de la pressió a la baixa dels preus internacionals. A això cal afegir-hi la remarcable estabilitat dels mercats de matèries primeres i energètiques en un context d'incertesa geopolítica, especialment a l'Orient Mitjà.

D'altra banda, la reducció dels llocs de treball vacants en la majoria de les grans economies de l'OCDE els darrers mesos (junt amb el repunt suau de l'atur en algunes d'elles) apunta a una menor pressió a l'alça dels costos laborals, especialment en els serveis: el sector on la inflació s'ha mostrat més persistent. En tot cas, el refredament de la demanda de treball, després de dos anys d'auge, és simptomàtic dels efectes de la política monetària contractiva en el creixement de les economies occidentals.

Les perspectives de creixement pel 2024 mantenen, a grans trets, les tendències que s'han observat en els darrers mesos: lideratge global de les principals potències emergents, amb l'Índia i la Xina al capdavant, i un creixement robust als Estats Units, que contrasta amb la feblesa de la zona euro. El 2025, la desacceleració nord-americana, en paral·lel a una reactivació suau d'Alemanya i Japó, faria possible una major convergència en els ritmes d'expansió de les economies avançades.

Previsions de l'economia internacional
(% de variació anual)

	2023	2024 (p)	2025 (p)
Economia mundial	3,1	3,2	3,2
Zona euro	0,4	0,7	1,3
Alemanya	-0,3	0,1	1,0
França	0,9	1,1	1,2
Itàlia	0,7	0,8	1,1
Espanya	2,7	2,8	2,2
Estats Units	2,9	2,6	1,6
Japó	1,7	-0,1	1,4
Regne Unit	0,1	1,1	1,2
Xina	5,2	4,9	4,5
Índia	8,2	6,7	6,8
Rússia	3,6	3,7	1,1
Brasil	2,9	2,9	2,6
G-20	3,4	3,2	3,1

(p) Previsió.
Font: OCDE (setembre de 2024), Bureau of Economic Analysis i Eurostat.

Segons les previsions, la zona euro creixerà un 0,7 % el 2024 i un 1,3 % el 2025, llastrada encara pels problemes de fons d'Alemanya (que tancaria el 2024 amb un creixement del 0,1 %) i una expansió moderada d'altres socis comunitaris de pes com França i Itàlia.

Els senyals per a les grans economies d'Europa són contradictoris: la feblesa del consum de les llars i de la inversió que, des de principi d'any, s'ha vist compensada per una evolució més favorable de les exportacions netes. La recuperació dels salaris reals a bona part del continent, junt amb la resiliència del mercat de treball, els menors costos de finançament i una millora progressiva de la confiança serien les principals bases per a un progressiu rellançament a partir del pròxim any.

Pel que fa a Espanya, el creixement previst per l'OCDE per al 2024 superaria els bons resultats del 2023 en una dècima, i s'enfilaria al 2,8 %: una millora d'1,3 punts respecte a les previsions del passat febrer. L'economia espanyola, per tant, es consolida en una posició de lideratge al si de la zona euro.

Als Estats Units, el consum privat continua estimulant el dinamisme, però l'increment de l'atur i la resistència a la baixa de la inflació subjacent podrien rebaixar les perspectives. Amb tot, es preveu que tanqui l'any amb un creixement del 2,6 %, 5 dècimes superior al previst a començaments d'any. El creixement per al 2025 baixaria de manera clara, fins a l'1,6 %, mentre que la incertesa política i els dubtes sobre la continuïtat de les polítiques d'estímul de l'administració Biden poden complicar els pronòstics. Altres economies

avançades com el Canadà o el Regne Unit experimentarien un creixement moderat, al voltant de l'1,1 % el 2024, cosa que, en el cas britànic, contrasta amb la situació de bona part de les grans economies europees i amb les dificultats que va travessar el país el 2022 i 2023.

Al Japó, una inflació relativament baixa va fer possible mantenir tipus d'interès molt reduïts que van esperonar la demanda durant l'any passat, però a la llarga han impulsat una depreciació del ien que s'ha traduït en episodis d'inestabilitat canviària l'estiu del 2024 i un increment de preus. Al seu torn això ha portat a un encariment dels costos laborals fruit dels processos de negociació salarial. Tancaria l'any amb una lleu contracció (-0,1 %), però es preveu que la situació es normalitzi i l'economia japonesa recuperi terreny al llarg del 2025.

Quant a la Xina, les projeccions de creixement no sols es mantenen per sobre de les de l'economia mundial, sinó que han millorat lleugerament des del primer trimestre de l'any. L'economia xinesa creixeria un 4,9 % el 2024 i un 4,5 % el 2025, , uns ritmes que, tanmateix, impliquen una clara desacceleració respecte a les dues primeres dècades del segle XXI. Malgrat el creixement de les exportacions (també en nínxols d'intensitat tecnològica alta), el baix dinamisme del consum privat i els ajustos en marxa en el seu mercat immobiliari han portat a l'anunci de plans d'estímul fiscal i monetari per part de les autoritats del país.

En aquest context, el comerç mundial viu una reactivació moderada; però topa amb l'atonia de la demanda als grans mercats de consum globals, uns nòlits marítims relativament alts i la creixent adopció de mesures proteccionistes des del 2020 com a principals obstacles per a assolir un dinamisme més gran.

Pel que fa als preus, les previsions apunten que continuaran moderant el seu creixement amb lentitud a causa de la inflació dels serveis: la majoria d'economies avançades tancaran l'any amb taxes entre el 2,5 i el 3,0 % i només al llarg del 2025 assoliran valors propers al 2,0 %. En qualsevol cas, el risc d'una guerra regional a major escala a l'Orient Mitjà i la creixent rivalitat entre potències són fonts de potencial inestabilitat amb efectes molt directes tant en el comerç mundial com en la inflació, sobretot a través dels preus energètics.

L'escenari macroeconòmic del Banc d'Espanya confirma l'optimisme de les projeccions de la majoria d'organismes internacionals per a l'economia espanyola. L'entitat coincideix amb els pronòstics de l'OCDE per al 2024 (2,8 %), una correcció a l'alça de 9 dècimes des de les projeccions del març. La millora és especialment destacable en la formació bruta de capital (1,4 pp, fins a l'1,8 %), el component amb una evolució més negativa el 2023. Tanmateix, el banc assenyala que la inversió va sorprendre a la baixa durant el segon trimestre i que existeix força incertesa en la seva evolució els mesos vinents. D'altra banda, la demanda exterior ha estat un dels estímuls més importants al creixement el 2024, però moderaria el seu creixement durant la segona meitat de l'any.

Escenari macroeconòmic de l'economia espanyola

		2023	2024 (p)	2025 (p)
PIB	% de variació en volum	2,5	2,8	2,2
Demanda interna	Aportació al creixement	1,7	2,0	2,0
Despesa en consum de les llars	% de variació en volum	1,8	2,2	2,1
Despesa en consum de les administracions públiques	% de variació en volum	3,8	1,8	2,0
FBCF	% de variació en volum	-0,4	1,8	2,1
Saldo exterior	Aportació al creixement	0,8	0,8	0,2
Exportacions de béns i serveis	% de variació en volum	2,3	3,5	2,7
Importacions de béns i serveis	% de variació en volum	0,3	1,4	2,5
IHPC	% de variació	3,4	2,9	2,1
Taxa d'atur estimat (EPA)	Aturats / població activa (%)	12,2	11,5	11,0

(p) Previsió.

Font: Banc d'Espanya (setembre 2024).

A finals de setembre, el Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa també va actualitzar les seves previsions macroeconòmiques, amb un creixement esperat del 2,7 % per al 2024 i del 2,4 % per al 2025. A diferència del Banc d'Espanya, el Gobierno preveu una notable fortalesa en la formació bruta de capital, amb increments del 3,3 % per al 2024 i del 5,8 % per al 2025, impulsada per la recuperació de la confiança empresarial i el suport continuat del Pla de recuperació.

Previsions de l’economia catalana

Durant el primer semestre del 2024 l’economia catalana ha mostrat un comportament més dinàmic del que s’esperava mig any enrere, tot i el context econòmic internacional desfavorable, marcat per la feblesa de l’economia de la zona euro i les incerteses globals. L’economia catalana manté un creixement elevat, i acumula ja tres anys amb un ritme superior a la zona euro.

En aquesta primera meitat de l’any, el creixement de l’activitat s’ha recolzat en l’expansió del sector industrial, força diversificada per subsectors industrials, i la solidesa dels serveis, impulsats pels serveis tecnològics, els serveis a les empreses i el turisme i hostaleria. Els indicadors més recents suggereixen una normalització gradual del creixement, amb unes perspectives empresarials que mantenen el to positiu de cara al tercer trimestre.

El context econòmic continua presentant riscos significatius per a l'activitat, que s’orienten a la baixa, a causa de la feblesa de l'entorn europeu, els riscos geopolítics (especialment per les tensions comercials entre blocs econòmics i l'escalada dels conflictes bèl·lics) i la persistència de la inflació en els serveis. Per al conjunt de l’Estat destaca la notable incertesa sobre l'evolució del consum de les llars i la inversió empresarial, tal com subratlla el Banc d’Espanya en les seves previsions.

La previsió del PIB per al 2024 millora sis dècimes en comparació amb la previsió anterior, fins al 2,7 %, gràcies a l’impuls més fort de l’esperat de la demanda interna i del saldo amb la resta de l’Estat. Per al 2025 la previsió es revisa a l’alça en 1 dècima, fins al 2,2 %.

Per tant, es preveu que el PIB català mantingui un ritme de creixement intens, del 2,7 % el 2024 (enfront del 2,6 % del 2023), amb una aportació positiva tant de la demanda interna (2,0 punts) com de l’externa (0,6 punts). El consum de les llars s’accelera (fins al 2,5 %), gràcies a l’expansió del mercat de treball i l’evolució favorable dels salaris i la inflació, mentre el ritme de creixement del consum públic es mantindria, en el 2,3 %. La inversió, per la seva banda, deixaria el terreny negatiu i augmentaria fins al 2,3 %, en un context de millora progressiva de la confiança empresarial i de les condicions de finançament.

Pel que fa a la demanda externa, les exportacions de béns i serveis moderen el seu creixement fins a l’1,6 %, per la feblesa dels principals socis comercials, després d'haver assolit màxims en les exportacions de béns durant el 2023. Tot i aquesta desacceleració, el sector exterior es beneficia de l’impuls dels serveis, tant turístics com no turístics. El turisme estranger manté el dinamisme, mentre que els serveis no turístics continuen guanyant rellevància dins del patró exportador del conjunt de l’Estat. Tot indica que

aquesta tendència també s'observa a Catalunya, tot i la manca de dades recents a escala regional. Finalment, les importacions totals avançarien un 1,4 %.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2023	2024 (p)	2025 (p)
PIB	% de variació en volum	2,6	2,7	2,2
PIB	Milions d'euros	292.474	309.328	323.100
Demanda interna	Aportació al creixement	1,2	2,0	1,9
Despesa en consum de les llars	% de variació en volum	1,9	2,5	2,0
Despesa en consum de les administracions públiques[1]	% de variació en volum	2,3	2,3	1,5
Formació bruta de capital[2]	% de variació en volum	-0,7	2,3	3,6
Saldo exterior	Aportació al creixement	1,4	0,6	0,3
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	2,0	0,2	0,2
Exportacions totals de béns i serveis	% de variació en volum	7,1	1,6	2,6
Importacions totals de béns i serveis	% de variació en volum	5,1	1,4	2,8
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	-0,6	0,4	0,1
Llocs de treball creats[3]	Milers	135,3	64,2	54,5
Llocs de treball creats[3]	% de variació	3,9	1,8	1,5
Taxa d'atur	aturats / població activa (%)	9,3	9,5	9,5

(p) Previsions d'octubre de 2024.

[1] Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

[2] Inclou la variació d'existències.

[3] En termes equivalents a temps complet.

Font: Idescat, INE i Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances).

Aportacions dels principals components al creixement del PIB de Catalunya
(en punts percenuals)

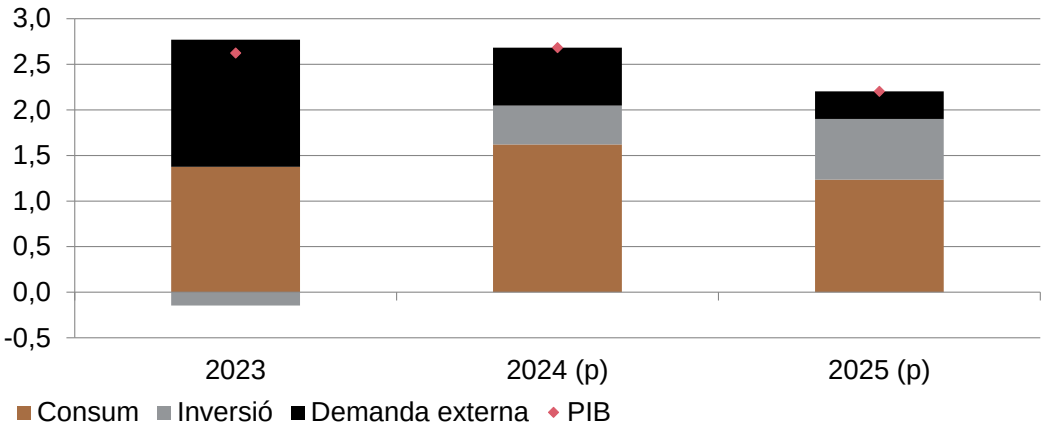

(p) Previsions d'octubre de 2024.

Font: Idescat i Departament d'Economia i Finances.
Nota: el consum inclou el consum de les llars i el consum de les administracions públiques.

El 2025, l'augment del PIB es moderaria fins al 2,2 %, amb una recomposició del creixement on la inversió guanyaria rellevància. El consum de les llars modera el ritme de creixement fins al 2,0 %, en bona part per la desacceleració de l'ocupació, mentre que la inversió s'accelera fins al 3,6 %. La millora continuada de les condicions de finançament, de la confiança i l'impuls dels fons NGEU seran els principals elements de suport en aquest àmbit. El consum públic, per la seva banda, presentaria un creixement més contingut, de l'1,5 %, després d'anys d'expansió per sobre de la resta de components. La contribució de la demanda externa es redueix. Les exportacions totals avançarien un 2,6 % i les importacions un 2,8 %, aquestes últimes impulsades pels components de la demanda amb un contingut importador més elevat (la inversió i les exportacions).

Pel que fa al mercat de treball, s'apunta una moderació en la creació d'ocupació, després de la recuperació intensa dels tres anys anteriors, en un context de fort dinamisme de la població activa. Així, el creixement de l'ocupació equivalent a temps complet es modera fins a l'1,8 % el 2024 i l'1,5 % el 2023. Aquest ritme permetria crear gairebé 120.000 llocs de treball en el bienni 2024-2025 i alhora contribuiria a millorar la productivitat. En paral·lel, l'increment més pronunciat de la població activa en comparació amb l'ocupació es tradueix en un lleu repunt de la taxa d'atur el 2024, de dues dècimes, fins al 9,5 %, una taxa que s'estabilitzaria els anys següents.